

1. ura: **JOSIP JURČIČ: KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI**

Prejšnji teden si prebral odlomek iz dela Kozlovska sodba v Višnji Gori avtorja Josipa Jurčiča. Zgodba je postavljena v Višnjo Goro – vedeti morate, da je imelo to malo mestoce v preteklosti zelo veliko vlogo in je bila pomembna postojanka na poti trgovcev, popotnikov in študentov od zahoda proti jugu in proti Hrvaški ter tudi Zasavju.

- Če si imel pri branju težave, si lahko ob besedilu poslušáš posnetek, ki ga bere učiteljica. - **PRILOGA 1**

OBNOVA ZGODBE:

V Višnji Gori je živel nočni čuvaj (to je tisti človek, ki je v preteklosti pazil na mesto ponoči, delal obhode, prižigal javne luči, jih ugašal, sporočal nenavadne dogodke, pazil na mesto pred požari, tatovi in podobno) Lukež Drnulja. Imel je kozla Lisca, ki pa je naredil hudo napako. Šel je namreč pred vrt Andraža Slamorezca in gledal njegovo zelje, ki ga je želel pojesti. Tega sicer ni storil, saj je bila vmes ograja, poleg tega ga je Andraž Slamorezec prehitro ustavil. A gospod Slamorezec se je vseeno odločil, da bo to »grozno« dejanje kozla Lisca naznanil oblastem in ga prijavil. Tako je stvar pripeljala do sodnega procesa, kjer so mnogi »pametni« ljudje razglabljali, ali je kozel kriv ali ne, ali je morda kriv lastnik, ki ga ni dobro privezal ... Niso se mogli odločiti, kaj naj storijo, dokler ni prišel v mesto vedež Flere Krivostegno, ki je razsodil, da mora gledanje zelja – ta strašni zločin – imeti posledice. Tako so kaznovali kozla Lisca s tepežem njegove sence, njegov lastnik Lukež Drnulja pa je to moral gledati z zavezanimi očmi.

Če povzamem, je zgodba nekoliko nenavadna, smešna. Takim zgodbam rečemo humoreska.

Zapis v zvezek (umetnostna besedila – UB):

JOSIP JURČIČ: KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

Humoreska je vesela zgodba, ki je prepletena s humorjem. Smeh lahko vzbuja s smešnimi imeni, z dogodki, z značaji oseb ... Norčuje se iz neumnosti, ozkoglednosti in naivnosti ljudi ter opozarja na njihove napake.

VRSTE KOMIKE (vzrokov za zbujanje smeha):

- **situacijska (položajna) komika** izhaja iz smešnih položajev, v katerih se znajdejo osebe;
- **besedna ali verbalna komika** temelji na smešnem govorjenju, šaljivih besednih igrah, šalah, pripombah;
- **karakterna (značajska) komika** izhaja iz smešnega značaja ene ali več oseb; običajno je pretirano poudarjena ena značajska lastnost – npr. Žužnjak – govori veliko, nerazumljivo in same neumnosti, Pavle Zaropotaj – tisti, ki rad zaropota, torej se jezi, rad prepira;
- **telesna komika** zbuja smeh zaradi kake pretirane telesne nenormalnosti (npr. Flere Krivostegno – ima kriva stegna in je zato nekaj posebnega)

V zvezek odgovori na vprašanja v BERILU, str. 31, v zelenem okvirčku – Pripoved je tudi tvoja povezava do interaktivnega Berila:

https://www.ucimte.com/?q=interaktivni_ucbenik_prost_dostop/1000194

Svoje odgovore boš preveril v jutrišnjih navodilih. 😊